MINISTERUL EDUCAȚIEI

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI
ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 7

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

LIVEWORKSHEETS

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Visează luna-n ceruri!... sub visul cel de lună
Flori, ape, cuiburi, inimi visează împreună.
Nicio mişcare-n frunze, şi nicio adiere
Nu tulbură în treacăt a nopţei* dulci mistere.
Albina doarme-ascunsă în macul adormit, […]
Şi raza argintie din stele deslipită*
Căzând, săgeată lungă, prin umbra tăinuită,
Se duce de aprinde văpăi tremurătoare
În albele şiraguri de rouă lucitoare.

Dar cine-acum, ca raza, în lumea nopței zboară?
Ce umbră, cu sfială, prin arbori se strecoară
Şi merge drept la malul pârăului din vale?
Oprindu-se-ngrijită ades în a sa cale,
Ea vine lângă apă, cu drag la ea priveşte [...].
Şi iarba de pe maluri se pleacă s-o privească,
Şi trestia se-ndoaie voind ca s-o oprească,
Şi apa-n vălurele de aur se-ncrețește,
Şi nuferii se mişcă, bâtlanul* se trezeşte,
Pădurea cântă imnuri, şi luna amoroasă
Revarsă pe copilă o mantie-argintoasă.

Vasile Alecsandri, *Legenda rândunicăi* (fragment)

**nopței* – nopții.
**deslipită* – dezlipită.
**bâtlan* – pasăre de baltă din ordinul picioroangelor, înaltă de un metru și chiar mai mult, cu pene cenușii, cu gâtul, cu ciocul și picioarele lungi și cu un moț de câteva pene date pe ceafă.

Textul 2

Veniră apoi adevărații prieteni, rudele mai presus de sânge. Erau trei: Vasile Bănățeanu, Roman al lui Tudorel și Adam al Vicii. Eram născuți tuspatru în același an. Vârsta mea de la cinci la șapte ani stă sub zodia de auroră a acestor prietenii. Dimineața, de abia trezit, numai ce auzeam strigăte din curte, din toate puterile [...]. Fusese așa de lungă noaptea! O noapte întreagă nu ne-am văzut! De multe ori îi lăsam într-adins să cheme, cât mai mult și cât mai felurit, căci Mamii îi făcea un deosebit haz acest cor ce varia între răcnete și cântec. Mă îmbrăcam și ieșeam. Jocurile noastre iscodiseră toate virtuțile nisipului. Exploatam o grămadă mare de nisip mărunt, pus de cineva sub castanul uriaș din fața casei. [...] Ne statorniceam, pentru ziua întreagă, cu o pasiune ce nu cunoștea nici foame, nici sete, nici frig, nici canicule, în împărăția nisipului. Cu mânuțele noastre, ce-și însușiseră mișcări [...] și precizii de mistrie, născoceam ganguri subtile, arcade, catacombe și noi, și noi forme arhitectonice. Apoi, câteodată dintr-o nimica toată, cei patru prieteni ne schimbam în flăcări. Pentru un cuvânt scăpat, pentru o nebăgare de seamă, cădeam la dezbinare. Se ridica un fel de război al tuturor contra tuturor. [...] Cei trei se retrăgeau din curte, și fiecare se baricada în poarta sa. [...] După o jumătate de oră, ca la o chemare, [...] ne găseam iarăși cu toții pe grămada de nisip, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. [...]

Timpul ni-l iroseam în joacă aproape neîntreruptă. Cugetul nostru își învăța imperativele de la păsări și flori, astfel că datoria noastră era numai aceea de a crește. Uneori puteam să fim, totuși, și folositori gospodăriilor, cel puțin pe la margini. Cădea asupra noastră sarcina de a ne duce după-amiaza cu gâștele, la pășune, „sub arini", un loc în partea mai de sus a satului, între iaz și răzoare*. Locul era pe-atunci cuprins de arini stingheri și de pajiște. Luaserăm obiceiul de a sta-ntr-o rână la umbra unui arin, din care cădeau

LIVEWORKSHEETS

arome amărui peste noi, în timp ce puii de gâscă, cu un dulce gâgâit, conversau întinzându-și gâturile lungi unul spre celălalt și se împrăștiau în căutarea ierbii și a troscoțelului. Din când în când, unul dintre noi trebuia să se ridice să controleze dacă gâștele n-au trecut râul pe pășunea vitelor. De altfel, pentru astă treabă, în primul rând, eram puși de pază. În mijlocul cercului nostru, după-amiezile deveneau parcă mai lungi, după cum erau jocurile și poveștile. [...] Într-o seară, când să-mi culeg gâștele de sub arini, ia-le de unde nu-s! Un ceas rău, o clipă de nebăgare de seamă [...] interveniseră în slujba noastră. Era sigur că gâștele, folosindu-se de neatenția noastră, trecuseră gârla. Am luat și eu apa în diagonală, am descins pe celălalt țărm, dar nu le-am mai dat de urmă. Căutai pe unde putui până târziu. Îmi ascuții urechile, în dreapta, în stânga. Nimic!

În cele din urmă am fost nevoit s-o iau spre casă, să-mi mărturisesc, cu un simțământ de scrâșnire, păcătoșenia. Era, orice s-ar spune, un dezastru: să-ți lipsească cincisprezece gâște! De m-aș fi întors cel puțin cu una-două! Dar nu! La apelul nominal – nu mi se răspunse cu niciun gâgâit. Mi-am rostit fără înconjur, singur, sentința, numindu-mă „porc de câine", iar Mama și cu Tata m-au lăsat să plâng. Pe urmă Tata îmi zise: „Haid' cu mine!" Ca un păcătos ce mă simțeam, pornii trecând lângă Tata. O luarăm prin „guruieț" spre biserică, de-acolo am cotit în ulița din fundul grădinilor. Încotro o țineam pe cărări atât de întortocheate? Eram nerăbdător s-o știu, dar Tata nu-și grăbea pasul. Mă ducea oare până în Șirini, un câmp neted către cetatea Bălgradului ca să mă arunce în sorbul de nămol [...]? Ne-am oprit la capătul de deasupra al uliței de mijloc ce taie satul de-a curmezișul. Ajunserăm în fața „călăștiurii", un colț de răzor închis cu garduri înalte, unde jitarii* și paznicii adunau toate vietățile domestice găsite în abatere de la pravila câmpului. Tata a plătit „gloaba"* reglementară, câțiva bani de fiecare gâscă, iar eu putui să-mi scot pâlcul din călăștură. Acum îmi îndrumam iarăși cârdul prin sat în bătaia lunii. Niciodată nu-mi văzusem gâștele cu gușile așa de pline! Pe calea pierdută, pe unde se rătăciseră, au dat peste trifoi și varză. Eram de două ori fericit. Fericit că Tata nu m-a lepădat în sorb, și fericit că mi-am găsit „sufletele". „Pentru gloaba ce-ai plătit" – zic eu, ca să leg vorba cu Tata – „încaltea de-ar fi murdărit cum se cuvine pajiștea vitelor! Da' ce? Numai vitele să aibă iarbă mare, gâștele nu?" Vorbele mi le-am spus și pentru ca să întrebuințez cuvântul „încaltea", ce nu era uzual în sat, dar pe care îl auzisem într-una din zile de la un trecător străin. Tata și-a ascuțit urechea zâmbind când auzi cuvântul și-l rosti în șoaptă și el: încaltea.

Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*

**răzor* – fâșie îngustă de pământ nelucrat, servind drept hotar și potecă între două ogoare; cărare.
**jitar* – persoană angajată să păzească semănăturile.
**gloabă* – taxă care se plătea în trecut în scopul interzicerii redeschiderii unui proces; amendă aplicată cuiva ca urmare a săvârșirii unor delicte.

A.

1. Notează două specii de plante identificate în textul 1. **2 puncte**

_____

_____

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Copiii duceau gâștele la păscut în locul numit
a) „călăștură".
b) „la iaz".
c) „la răzoare".
d) „sub arini".

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Dacă se certau, cei patru copii se împăcau după ce
a) își cerea iertare cel care greșise.
b) se baricadau în curtea lui Vasile.
c) uitau motivul conflictului, în scurt timp.
d) unul dintre ei termina castelul din nisip.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

LIVEWORKSHEETS

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Într-o seară, copilul pierde
a) două gâște.
b) trei gâște.
c) 13 gâște.
d) 15 gâște.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

5. Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Noaptea este tulburată de un vânt puternic.		
Stelele se reflectă în picăturile de rouă.		
Fata se oprește pe malul unui pârâu, în apropierea unei păduri.		
Cei patru copii care se jucau sub castan erau verișori.		
Tatăl recuperează gâștele după ce plătește amenda.		
Copilul cunoștea cuvântul „încaltea" de la un străin.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „Visează luna-n ceruri!... sub visul cel de lună/Flori, ape, cuiburi, inimi visează împreună./Nicio mişcare-n frunze, şi nicio adiere/Nu tulbură în treacăt a nopții dulci mistere."

_____

_____

b) „Am luat și eu apa în diagonală, am descins pe celălalt țărm, dar nu le-am mai dat de urmă. Căutai pe unde putui până târziu. Îmi ascuții urechile, în dreapta, în stânga. Nimic!"

_____

_____

7. Interpretează, în cel puțin 30 de cuvinte, o figură de stil identificată în textul 1, pe care o vei preciza. **6 puncte**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

LIVEWORKSHEETS

8. Care este emoția transmisă/sentimentul transmis prin peisajul prezentat în strofa întâi din textul 1? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 90 de cuvinte, valorificând fragmentul indicat. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din *Legenda rândunicăi* de Vasile Alecsandri cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre ele. **6 puncte**

LIVEWORKSHEETS

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   Sunetul „e” este vocală în ambele cuvinte din seria:
   a) „argintie”, „pajiștea”.
   b) „ea”, „privește”.
   c) „săgeată”, „noapte”.
   d) „uneori”, „ceruri”. **2 puncte**

   Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   Seria care conține doar substantive colective este:
   a) „cuiburi”, „urechi”.
   b) „gâște”, „șiraguri”.
   c) „grămadă”, „bani”.
   d) „pâlcuri”, „cârd”. **2 puncte**

   Răspunsul corect: ☐ .

3. Alcătuiește câte un enunț în care să ilustrezi alte două sensuri ale cuvântului subliniat în versurile: „Și raza argintie din <u>stele</u> deslipită/Căzând, săgeată lungă, prin umbra tăinuită”. **4 puncte**

LIVEWORKSHEETS

4. Transcrie, din fragmentul următor, trei adjective de tipuri diferite, pe care le vei preciza: „Jocurile noastre iscodiseră toate virtuțile nisipului. Exploatam o grămadă mare de nisip mărunt, pus de cineva sub castanul uriaș din fața casei." **6 puncte**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

5. Precizează tipul de raport sintactic existent între propozițiile din enunțurile:

a) „Luaserăm obiceiul de a sta-ntr-o rână la umbra unui arin, din care cădeau arome amărui peste noi"
b) „Pădurea cântă imnuri, şi luna amoroasă
Revarsă pe copilă o mantie-argintoasă.". **6 puncte**

a) _____

_____

b) _____

_____

6. Alcătuiește o propoziție afirmativă, în care pronumele personal „ea" să aibă funcția sintactică de complement direct (a) și o propoziție negativă, în care substantivul „pădure" să aibă funcția sintactică de atribut (b). **6 puncte**

(a) _____

_____

(b) _____

_____

7. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând mesajul adresat unui tată, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

Eu _____ (*a veni*, perfect simplu) cu gâștele, iar el, cu _____ (*miel*, plural, articulat hotărât). Ne_____(*a aduna*, mai-mult-ca-perfect) câțiva prieteni pe celălalt mal _____ (articol genitival) apei.

— Nu-mi_____ (*a zice*, imperativ), tată, că_____ (*a sta*, viitor, persoana I, singular) în casă, de-acum!

LIVEWORKSHEETS

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Imaginează-ți că ești în vacanță, la bunicii tăi.

Scrie o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o zi de vacanță, incluzând o secvență narativă și una descriptivă. Data redactării jurnalului este 19 aprilie 2021.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

LIVEWORKSHEETS

LIVEWORKSHEETS